

Sygn. akt IV RC 340/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2015 roku

Sąd Rejonowy Białymstoku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Dorota Cyhlik

Protokolant: st. sekr. sądowy Agnieszka Masłowska

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2014 roku w Białymstoku

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko P. W.

o ustalenie ustania obowiązku alimentacyjnego

I. Ustala ustanie z dniem 30 grudnia 2014 roku obowiązku alimentacyjnego powoda M. W. wobec pozwanego P. W. uregulowanego wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 31 stycznia 2000 roku w sprawie IV RC 1725/99- zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku wydanym dnia 18 kwietnia 2000 roku w sprawie II Ca 170/00- na kwotę po 300 złotych miesięcznie

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Opłatę stosunkową w wysokości 180 złotych uznaje za uiszczoną w całości przez powoda.

UZASADNIENIE

M. W. wniósł o ustalenie ustania jego obowiązku alimentacyjnego wobec P. W., z dniem 30 grudnia 2014 roku. Podniósł on, iż pozwany ukończył studia na Wydziale Prawa (...). Pracuje i jest samodzielny. Koszt dodatkowych studiów w USA powinien ponieść sam. Powód posiada jeszcze dwójkę niesamodzielnych dzieci, których potrzeby rosną. Córka (19 lat) rozpoczęła studia w W., a syn (14 lat) rozpoczął naukę w gimnazjum. Dochód powoda wynosi ok. 2.400 zł netto miesięcznie (k. 2, 29, 33).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Przyznał, iż ukończył V rok studiów na Wydziale Prawa i Administracji UW. W tym roku otrzymał jednak stypendium w wysokości 20.000 USD na pokrycie znacznej części czesnego na rocznym programie studiów prawniczych z zakresu prawa porównawczego LL.M. in C. Law prowadzonym na Uniwersytecie na F. w USA. Całkowity koszt programu to 36.000 USD, dlatego dodatkowo zmuszony on jest zaciągnąć kredyt studencki. Będzie on także ponosił koszty życia codziennego, w tym żywność, mieszkanie itp. Łącznie koszt kształcenia i utrzymania wyniesie ok. 4.000 zł miesięcznie. Ukończenie programu pozwala na podejście do amerykańskiego odpowiednika egzaminu adwokackiego. Jest to dla niego wielka szansa rozwoju, wymaga wiele nauki, przez co pozwany nie ma możliwości podjęcia pracy. Ponadto podjęcie pracy wymaga zgody dziekana, wydawanej jedynie w wyjątkowych sytuacjach.

W utrzymaniu pozwanemu pomaga matka, która ma na utrzymaniu jeszcze dwie córki. Wysokość alimentów ustalona została 14 lat temu i jest bardzo niska (k. 11-15).

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany P. W. (ur. (...)) pochodzi ze związku małżeńskiego M. W. i B. z d. C., rozwiązanego przez rozwód wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Białymstoku z dnia 26 sierpnia 1991 roku, w sprawie I C 189/91. Alimenty w dotychczasowej wysokości po 300 złotych miesięcznie zostały zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 18 kwietnia 2000 roku, w sprawie II Ca 170//00, zmieniającym wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 7 lutego 2000 roku, sygn. akt IV RC 1725/99 (k. 74 akt Sądu Rejonowego w Białymstoku, sygn. VI RC 1725/99).

P. W. miał wówczas 9 lat. Był uczniem szkoły podstawowej. Pozostawał pod pieczęcią matki.

Powód M. W. miał 39 lat, wykształcenie wyższe-nauczyciel. Był zatrudniony w Szkole Podstawowej nr (...) w B., z wynagrodzeniem 1.111,20 zł brutto miesięcznie. Dodatkowo wykonywał czynności akwizycyjne na rzecz OFE (...) U.. Zawarł drugi związek małżeński z Z. W. – z wykształcenia prawnik.

Jej wynagrodzenie wynosiło 1.110,00 zł. Z tego związku urodziło się jedno dziecko. Powód nie interesował się małoletnim wówczas pozwanym. Nie uiszczal alimentów na jego rzecz.

B. C. miała 38 lat, wykształcenie wyższe-lekarz. Była zatrudniona w Zespole (...) w B., z wynagrodzeniem 1.307,58 złotych brutto miesięcznie. Otrzymywała zasiłek rodzinny na rzecz pozwanego w wysokości 35 zł. Zawarła drugi związek małżeński z W. D. – agentem ubezpieczeniowym. Jego wynagrodzenie wynosiło 1.500 zł miesięcznie. Z tego związku urodziło się dwoje dzieci.

P. W. ma obecnie niespełna 25 lat. Urodził się w USA – posiada obywatelstwo amerykańskie. Ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji

na Uniwersytecie (...). Dnia 26 czerwca 2014 roku wyjechał do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej celem ukończenia studiów podyplomowych, dodatkowego programu edukacyjnego na Uniwersytecie na F. – LL.M. in C. Law Program. Czesne wynosi 36.000 USD – otrzymał on 20.000 USD od sponsora oraz zaciągnął kredyt studencki na kwotę 16.000 USD (k. 16-23). Zakończenie programu planowane jest na czerwiec 2015 roku, a egzaminy na lipiec 2015 roku. Wydatkuje on obecnie 300 USD miesięcznie na mieszkanie, 300 USD na żywność, 25 USD na telefon, 40 USD na Internet

i telewizję, 30 USD za prąd oraz jednorazowo 700 zł na podręczniki. Matka przekazuje mu 300 USD miesięcznie. Upřednio pozwany pracował w USA na budowie, z wynagrodzeniem 500 USD za tydzień. Zgromadził oszczędności w wysokości 2.000 USD (nadal ma on 1.200 USD oszczędności). Z uczestniczeniem w programie połączony jest zakaz pracy. Podjęcia dodatkowych studiów w USA nie uzgadniał on z powodem.

M. W. ma 54 lata, z wykształcenia nauczyciel. Nadal jest zatrudniony na stanowisku nauczyciela W-F w Szkole Podstawowej Nr (...) w B.,

z wynagrodzeniem ok. 2.565,67 zł netto miesięcznie (zaświadczenie k. 31). Co miesiąc opłaca: czynsz – 373,77 zł, gaz i energię elektryczną - 96 zł, telefon – 50 zł, bilet – 76 zł, żywność – 800 zł, leki – 120 zł, alimenty – łącznie na trójkę dzieci 847 zł (w tym 47 zł opłata egzekucyjna – alimenty na rzecz pozwanego egzekwowane są przez komornika), stancje córki w W. – 1.000 zł. Od roku 2000 pozostaje w separacji z żoną (oświadczenie k. 32).

Ze związku z drugą żoną ma dwójkę dzieci – córka A. studiuje w W., syn jest uczniem gimnazjum.

B. D. ma 53 lata, z wykształcenia lekarz. Prowadzi własną praktykę lekarską, z dochodem netto ok. 7.000 zł miesięcznie.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie ww. dokumentów, częściowo niekwestionowanych zeznań stron oraz akt spraw Sądu Rejonowego w Białymstoku, sygn. IV RC 1725/99 i IV RC 445/13.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o., należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki

i okoliczności – na tle sytuacji ogólnej – mają charakter trwałe, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi (uchwała Sądu Najwyższego III CZP 91/86 z dnia 16 grudnia 1987r, OSNC 1988/4/42, M.P.1988/6/60).

Zmiana wyroku lub umowy, którą ma na względzie art. 138 k.r.o., może polegać między innymi na stwierdzeniu ustania obowiązku alimentacyjnego, wobec odpadnięcia którejs z przesłanek uzasadniających ten obowiązek, czy to po stronie uprawnionej, czy to po stronie zobowiązanej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 1999 roku, sygn. akt I CKN 1292/98).

Zgodnie z art. 133 § 1 i 3 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Osiągnięcie samodzielności przez dziecko, w rozumieniu art. 133 § 1 k.r.o., zakłada zdobycie przez nie odpowiadających jego uzdolnieniom i predyspozycjom kwalifikacji zawodowych. Rodzice winniłożyć na utrzymanie i wykształcenie także pełnoletniego dziecka, zdobywającego kwalifikacje zawodowe, odpowiadające jego uzdolnieniom i predyspozycjom, np. uczącego się w szkole pomaturalnej lub studiującego na wyższej uczelni. Warunkiem jest tylko, by był to czas rzeczywistej nauki (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 1998 roku, sygn. akt I CKN 898/97).

Na wstępie zauważyć należy, iż pozwany ukończył studia wyższe na Wydziale Prawa i Administracji (...) w W., zdobywając wykształcenie pozwalające mu na podjęcie pracy zawodowej. Do ukończenia studiów ojciecłożył na jego utrzymanie. Podjęte przez pozwanego dodatkowe kształcenie ma charakter studiów podyplomowych. Nie budzi wątpliwości, iż pozwany dokłada starań w zakresie własnego rozwoju, amerykański program pozwoli mu na podniesie kwalifikacji, to jednak nie konsultował on zamiaru podjęcia dodatkowego kształcenia z powodem. Koszty dodatkowej nauki natomiast urzeczywistniać powinny zasadę równej stopy życiowej rodziców i dzieci. Należało więc mieć wzgląd na sytuację finansową powoda, który uzyskuje miesięcznie wynagrodzenie w wysokości ok. 2.500 zł netto. Cięży na nim obowiązek alimentacyjny także względem dwójki niesamodzielnych jeszcze dzieci z drugiego małżeństwa – małoletni syn jest uczniem gimnazjum, a córka studiuje w W., co generuje dodatkowe koszty w postaci stancji. Biorąc pod uwagę, iż również pozwany ukończył studia w W., do tego samego ma prawo również jego przyrodnia siostra.

W niniejszej sprawie Sąd podziela pogląd Sądu Okręgowego w Białymstoku, zgodnie z którym z momentem ukończenia studiów nabywa się zdolność do samodzielnego utrzymania się. Oczywiście nie sposób odmówić pozwanemu prawa do poszerzania swojej wiedzy. Zgodzić się należy także, że ukończenie dodatkowego kursu na Uniwersytecie na F. wzmocni sytuację pozwanego na rynku pracy i ułatwi znalezienie lepiej płatnej pracy. Tym niemniej sam fakt kontynuowania nauki w formie kursu zagranicznego, studiów podyplomowych, nie uzasadnia alimentowania pozwanego przez powoda, skoro już po ukończeniu nauki na studiach na UW pozwany osiągnął możliwość podjęcia pracy zarobkowej. Pozwany nie konsultował z powodem decyzji o podjęciu nauki w USA i nie uzyskał jego akceptacji w tym przedmiocie (por. wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 20 września 2013 roku, sygn. akt II Ca 676/13).

Koszty studiów podyplomowych w USA są kosztami ponadprzeciętnymi, przekraczającymi możliwości finansowe powoda. Pozwany podejmując decyzję o odbyciu przedmiotowego programu studiów dyplomowych winien był liczyć się z poniesieniem kosztów dodatkowego kształcenia. Sam pozwany przyznał, iż od lat pracował podczas wakacji, co pozwoliło mu poczynić pewne oszczędności, które może przeznaczyć na pokrycie kosztów pobytu w USA. Zdobyte

wykształcenie i doświadczenie pozwoli pozwnanemu na podjęcie dobrze płatnej pracy, przez co spłata kredytu w wysokości 100 USD miesięcznie nie powinna być dla niego znaczącym obciążeniem.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd ustalił ustanie obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanego, na dzień 30 grudnia 2014 roku- zgodnie z żądaniem powoda, na podstawie powołanych wyżej przepisów.

Wysokość opłaty stosunkowej w wysokości 180 zł ustalono na podstawie art. 22 k.p.c. w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 ze zm.). Opłata została wniesiona w całości przez powoda (k. 2).